

МИНИСТАРСТВО ЗА ОБРАЗОВАЊЕ И НАУКУ

БИРО ЗА РАЗВОЈ ОБРАЗОВАЊА

Наставни програм

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

за I годину

Гимназијског образовања

Скопје, 2025. година

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О НАСТАВНОМ ПРОГРАМУ

Наставни предмет	Немачки језик
Врста/категорија наставног предмета	Обавезни
Година учења	I (прва)
Ниво изучавања	Након прве године учења немачког језика у гимназијском образовању, треба достићи ниво знања А2 (основни ниво) према Заједничком европском референтном оквиру за језике
Теме/области наставног програма¹	<ul style="list-style-type: none"> • Обичаји и традиције • Искуства и животна средина • Образовање и развој младих • Историја и иновације • Култура и интеркултурна комуникација
Број часова	2 часа недељно / 72 часа годишње
Опрема и средства	<ul style="list-style-type: none"> • компјутер, штампач, пројектор, табла, ЦД/ДВД плејер, интерактивна табла, интернет, • образовни софтвери, • наставна средства, постери, фотографије, слике, флеш картице, налепнице, папир, • папир у боји, хамер, ..., • уџбеник, приручници, • једнојезични (немачко-немачки) речници и двојезични речници (са матерњег на немачки и обратно, са енглеског на немачки и обратно), у штампаном и/или електронском облику, • часописи у штампаном и/или електронском облику

<p>Норматив наставног кадра</p>	<p>Наставу немачког језика у првој години гимназијског образовања може да изводи лице које има:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Завршене студије немачког језика и књижевности – наставни смер, VII/1 или VIA према МОК и 240 ЕКТС; • Завршене студије немачког језика и књижевности – наставни смер, VII/1 или VIA према МОК и 240 ЕКТС; • Завршене студије немачког језика и књижевности/књижевности – друга област и одговарајућу педагошко-психолошку и методичку спрему стечену на акредитованој високошколској установи, VII/1 или VIA према МОК и 240 ЕКТС; • Завршене двојезичне студије македонског и немачког језика уз одговарајућу педагошко-психолошку и методичку припрему стечену на акредитованој високошколској установи, VII/1 или VIA према МОК и 240 ЕКТС; • Завршене студије немачког језика (са звањем дипломирани филолог) уз одговарајућу педагошко-психолошку и методичку припрему стечену на акредитованој високошколској установи, VII/1 или VIA према МОК и 240 ЕКТС; • Завршене студије немачког језика према другом студијском програму у комбинацији са другим језиком и одговарајућу педагошко-психолошку и методичку спрему стечену на акредитованој високошколској установи, VII/1 или VIA према МОК и 240 ЕКТС.
--	---

РЕЗУЛТАТИ УЧЕЊА

<p>Тема 1: ОБИЧАЈИ И ТРАДИЦИЈЕ</p> <p>Укупан број часова: 18</p>	
<p>Резултати учења:</p> <p>Ученик/ученица ће бити оспособљен/оспособљена да:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Разуме кратке једноставне говорне текстове из свакодневице, као што су интервјуи, разговори и саопштења; 2. Разуме јасно структуриране писане текстове и пронађе конкретне информације у текстовима о познатим темама, као што су спортске вести, позиви, спискови за куповину, менији, рецепти за кување и слично; 3. Напише кратке, једноставне и структуриране поруке и лична писма везана за основне информације о празницима, спорту, исхрани, одећи и забавама; 4. Усмено се изрази обављајући рутинске задатке који захтевају једноставну и директну комуникацију да би описао омиљене празнике и упоредио празнике у својој земљи са празницима у немачкој језичкој области; 5. Усмено се изрази како би описао своју омиљену спортску активност, изразио лично мишљење и дао савете у вези са здравим навикама живота; 6. Преноси главне поруке из говорних исказа или главне информације из кратких текстова са немачког на матерњи језик и обрнуто (медијација). 	
<p>Садржаји (и појмови):</p> <p>а) Језичке функције:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Постављање питања у дистанцираном (учтивом) облику: <i>Kannst du mir sagen, wann / wie /?</i> <i>Weißt du, wann / wie / wo?</i> • Давање, прихватање и одбијање предлога: <i>Wollen wir ...?</i> <i>Wie findest du?</i> <i>Was wollen wir ihm / ihr / ihnen schenken?</i> <i>Wir können ihm / ihr / ihnen ... schenken.</i> <i>Das ist eine gute Idee. / Einverstanden. / Warum denn nicht? / Ich bin dafür.</i> <i>Das ist keine gute Idee. / Ich stimme nicht zu. / Ich bin dagegen.</i> 	<p>Стандарди оцењивања:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Идентификује дистанциран (учтив) облик постављања питања; • Класификује језичке исказе за давање, прихватање и одбијање предлога; • Примењује комуникацијске обрасце за давање, прихватање и одбијање предлога; • Описује поступке организовања прослава; • Користи изразе прикладне за исказивање честитки; • Препоручује врсте одеће приликом куповине; • Примењује правила за писање позивница; • Користи језичке исказе за изражавање изненађења и разочарања; • Наводи претпоставке користећи одговарајуће

- Организовање прослава:
Wann / Wo machen wir das Fest / die Party / die Feier?
Was wollen wir machen?
Wen laden wir ein? / Wer kommt zu ...?
Wer macht was?
Haben wir genug Gläser / Besteck / Geschirr?
- честитање поводом одређеног догађаја:
Herzlichen Glückwunsch zum / zur!
Alles Gute zum / zur ...!
Ich gratuliere dir / Ihnen / euch zum / zur
- куповина одеће:
Ich brauche neue Kleidung:
... ist klasse / super / toll / modern / zu eng / zu weit / zu breit / zu lang.
Was / Wie viel kostet / kosten ...?
Wo kann man ... finden?
Haben Sie eine andere Größe / Farbe?
- писање позивница:
Liebe ... / Lieber ...,
zu meinem ... Geburtstag am ... lade ich dich herzlich ein. Dieses Jahr feiern wir in / im / an / am Wir treffen uns um ... vor / an / in / bei Hoffentlich kannst du kommen. Bitte ruf mich an.
Dein / Deine ... [Unterschrift]
- одбијање и прихватање позива:
– *Tut mir leid, ich kann nicht zu deinem Geburtstag kommen. Ich habe gedacht, dass du nicht feierst. Ich habe etwas anders geplant.*
– *Klar, komme ich. Bis dann!*
- изражавање изненађења:
– *So eine Überraschung!*
– *Was ist denn hier los?*
– *Na so was!*
– *Ich habe nicht gedacht, dass*
– *Das überrascht mich (nicht).*

- граматичке структуре;
- Описује поступак припреме јела;
 - Преноси главне поруке у кратким писаним текстовима о спортским догађајима са немачког на матерњи језик и обрнуто (медијација);
 - Анализира спортске догађаје;
 - Објашњава незгоде својим речима;
 - Планира реализацију заједничких активности;
 - Процењује тачност или нетачност исказа формулисаног као оправдање за одређени поступак;
 - Употребљава језичке изразе за извињење;
 - Преноси главне поруке у писаном тексту са немачког на матерњи језик и обрнуто, водећи рачуна о културним разликама (медијација).

- изражавање разочарења:
– *Es geht so.*
– *Schon gut. Lass mal.*
– *Ich bin enttäuscht, weil ich gehoft habe, dass ...*
– *Was für eine Enttäuschung!*
- изражавање претпоставке:
– *Ich glaube, dass*
– *Ich denke, dass*
– *Vielleicht / Wahrscheinlich*
- изражавање карактеристика намирница и начина исхране:
– *Pommes sind fettes Essen.*
– *Salat ist gesund.*
– *Fast Food macht dick.*
- давање упутстава за кување:
Den ... / Das ... / Die ... schälen / schneiden / braten / backen / rühren / kochen / dazu geben
Aber wie macht man das? Wie schält / schneidet / brät / bäckt / rührt / kocht man ... / gibt man ... dazu?
- описивање спортских активности и догађаја:
Am liebsten spiele ich
Ich bin gut in
Mein Lieblingssportler / Meine Lieblingssportlerin ist
Der Wettbewerb / Wettkampf findet / fand am ... / in ... statt.
- описивање незгода:
Ich hatte mal einen Unfall beim
Ich bin gefallen und habe mich verletzt.
Ich durfte ... nicht ... trainieren / spielen / Sport machen / zur Schule gehen.
Ich kann meinen Fuß nicht bewegen.
- планирање заједничких активности:
Was wollen wir am Wochenende machen?
Ich will zum / zur ... gehen / nach ... fahren. / Ich mag

<p><i>Wann wollen wir hingehen / hinfahren?</i> <i>Ich habe keine Lust. / Ich hasse</i> <i>Warum kommst du nicht mit?</i> <i>Weil Ich keine Zeit habe.</i> <i>Wie lange kannst du bleiben?</i> <i>Wie lange dauert die Party?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • изражавање изговора и извињења: – <i>Tut mir leid, ich habe den Wecker nicht gehört.</i> – <i>Gestern musste ich zum Arzt.</i> – <i>Mein Bus ist nicht gekommen.</i> – <i>Ich hatte keine Zeit.</i> – <i>Leider habe ich kein Geld.</i> 	
<p>б) Лексичке јединице:</p> <ul style="list-style-type: none"> • празници и прославе: <i>der Geburtstag, das Fest, die Feier, die Party, Ostern, Weihnachten, die Hochzeit, der Karneval;</i> • спортски догађаји: <i>das Turnier, der Wettbewerb, die Meisterschaft, der Wettkampf, der Weltmeister, die Olympiade, der Jubel, jubeln, gewinnen, verlieren;</i> • спортске активности: <i>rennen, joggen, Gymnastik machen, die Sportart, der Sport, trainieren, das Training, Rad fahren, schwimmen, Handball / Volleyball / Basketball / Fußball spielen, der Verein, der Sportklub, das Team, die Mannschaft, die Sporthalle, der Sportplatz;</i> • спортске незгоде: <i>der Unfall, der Sportunfall, der Schmerz, die Verletzung, das Kopfweh, die Klinik, das Krankenhaus, hinfallen, sich verletzen, wehtun;</i> • честитке и поклони: <i>das Geschenk, der Gutschein, die Glückwunschkarte, kaufen, schenken, senden, gratulieren;</i> • организација журки: <i>die Organisation, die Einladung, die Dekoration, der Gast, die Musik, die Band, der Song, der Lautsprecher, das Kostüm, die Maske, das Getränk,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Идентификује лексику у контексту; • Дефинише речи и речене јединице приликом слушања или читања текста; • Описује граматичке структуре у прилагођеним текстовима; • Парафразира информације везане за познате догађаје; • Употребљава језичке обрасце приликом писања поруке и електронске поште; • Бира познате лексичке јединице приликом формулисања нових исказа; • Усмено презентује једноставну тему применом новонаучене лексику.

<p><i>der Saft, das Essen, die Torte, sich amüsieren, einkaufen, einladen, sich verkleiden, feiern, tanzen;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> одевни предмети: <i>die Jeans, die Handschuhe, der Hut, die Mütze, die Hose, die Jacke, der Pullover, das Kleid, der Mantel, der Rock, der Anzug, der Trainingsanzug, der Schianzug, die Leggins, die Shorts, die Bermudas, das T-Shirt, die Bluse, das Hemd, die Stiefel, das Trikot, die Sportschuhe, die Fußballschuhe;</i> намирнице и додаци у исхрани: <i>das Brot, das Brötchen, das Müsli, das Getreide, die Nudeln, die Milch, die Butter, der/die/das Joghurt, der Käse, der Quark, das Ei, das Fleisch, das Hähnchen, die Wurst, der Fisch, das Obst, das Gemüse, das Öl, der Zucker, das Salz, der Pfeffer, fett, bitter, frisch, hart, weich, scharf, gesund, ungesund;</i> оброци и врстеј јела: <i>die Mahlzeit, das Frühstück, das Mittagessen, das Abendessen, der Nachtisch, die Süßigkeit;</i> 	
<p>в) Граматичке структуре:</p> <ul style="list-style-type: none"> презент глагола <i>wissen</i>: <i>Ich weiß, dass unsere Lieblingsmannschaft gewonnen hat.</i> глаголи са предлошким објектом: предлог + датив: <i>passen zu, gratulieren zu, gehören zu, einladen zu, sprechen mit, sich treffen mit, telefonieren mit, sich verabreden mit, sich verabschieden von, teilnehmen an;</i> глаголи са предлошким објектом: предлог + акузатив: <i>achten auf, denken an, sprechen über, warten auf, informieren über, sich interessieren für, sich ärgern über, sich engagieren für, sich kümmern um, sich freuen auf / über;</i> глаголи са акузативним и дативним објектом; глаголи са акузативним објектом и дативом који означава корист или користољубље: 	<ul style="list-style-type: none"> Идентификује специфичности у конјугацији глагола <i>wissen</i> у презенту; Конструише реченичне структуре са глаголом <i>wissen</i> у презенту; Разликује употребу глагола са предлошким објектом у дативу и акузативу; Примењује глаголе са акузативним и дативним објектом; Анализира позицију предмета у реченичној структури; Идентификује придеве са префиксом <i>un-</i>; Препознаје деклинацију придева након неопредељеног члана, односно нултог члана, као и након одређеног члана у номинативу, дативу и акузативу; Разликује употребу придевске деклинације након

geben, schreiben, schenken, schicken, bringen, wünschen, erzählen, nehmen, zeigen; kaufen, kochen, machen;

- творба речи: придеви са префиксом un-:
uninteressant, unfreundlich, unglücklich, ungesund, unbekannt, unmöglich, unbequem, unhöflich;
- придавна деклинација иза одређеног члана у номинативу:
*Der kleine Garten liegt hinter dem Haus.
Das grüne T-Shirt gefällt mir sehr.
Die alte Skihose ist mir zu eng.
Die großen Bratwürste sind lecker.*
- придевна деклинација иза одређеног члана у акузативу:
*Den blauen Pulli finde ich überhaupt nicht modern.
Schau dir mal das grüne T-Shirt an!
Zum Geburtstag schenken wir Tanja eine moderne Tasche.
Er kauft die schwarzen Fahrradhandschuhe preiswert.*
- придевна деклинација иза одређеног члана у дативу:
*Mit dem bunten Schal sieht sie schick aus.
Siehst du den Jungen neben dem roten Auto?
Zu der neuen Skihose passt die Winterjacke.
Das Mädchen mit den langen Haaren ist Lisa.*
- придевна деклинација у номинативу иза неодређеног члана у једнини, а у множини при нултом члану:
*Das ist ein freundlicher Verkäufer.
Da ist ein großes altes Haus.
Auf dem Foto ist eine nette Lehrerin.
Preiswerte Bücher sind im Angebot.*
- придевна деклинација у акузативу иза неодређеног члана у једнини, а у множини при нултом члану:
*Zu meinem Geburtstag backe ich einen leckeren Kuchen.
Im Supermarkt kaufe ich ein großes Stück Käse und eine Packung Mandeln.
Schüler tragen gerne schwarze Hosen und weiße T-Shirts.*

неопредељеног, односно нултог члана, и након одређеног члана у номинативу, дативу и акузативу;

- Користи временске предлоге an и um;
- Употребљава прилоге учесталости: immer, meistens, sehr oft, oft, manchmal, selten, nie;
- Описује количину помоћу: circa, fast, mehr als die Hälfte, viel, wenig, die meisten, die wenigsten;
- Наводи природне везнике за формирање независних сложених реченица;
- Конструира реченице са природним везницима: und, oder, aber, denn, sondern;
- Разликује дуге и кратке самогласнике;
- Јасно интерпретира речи и примењује исправну реченичну интонацију.

- придевна деклинација у дативу иза неодређеног члана у једнини, а у множини при нултом члану:
*Man sieht sie fast immer mit einem interessanten Ohrring.
Am rechten Ohr trägt sie einen gelben Ohrring.
Auf einer tollen Strandparty kann man viel tanzen.
Ich bekomme Ideen aus vielen Internet-Blogs.*
- временски предлог *an* са дативом:
Am Wochenende gibt es bei uns immer Pizza.
- Временски предлог *um* са акузативом:
Die Party fängt um 20 Uhr an.
- редослед прилошких одредби за време и место у реченичној структури:
Das Fußballspiel findet am 7. März in der Sporthalle statt.
- прилози за учесталост:
immer, meistens, oft, sehr oft, manchmal, selten, nie;
- одредбе за количину:
circa, fast, mehr als die Hälfte, viel, wenig, die meisten, die wenigsten;
- независно сложене реченице са приредницима (приреднички везници): *und, oder, aber, denn, sondern*
 - *Ich habe meine Freundin zum 18. Geburtstag mit einem Hund überrascht und sie hat das toll gefunden.*
 - *Meine Freundin liebt Hunde, aber sie kann sie nicht halten, denn ihre Eltern haben ihr das nicht erlaubt.*
 - *Aber sie war nicht traurig, sondern sie hat eine Lösung gefunden: Manchmal spielt sie mit den Hunden in der Nachbarschaft oder geht ins Tierheim.*
- изговор дугих и кратких наглашених слоготворних самогласника:
/a:/, /e:/, /ɛ:/, /i:/, /o:/, /ø:/, /u:/, /y:/, /a/, /ɛ/, /ɪ/, /ɔ/, /œ/, /ʊ/, /ʏ/ и неслоготворне самогласнике: */ɨ/*; графема <ie> изговара се као */i:/* у наглашеном слогу и као *[iə]* у ненаглашеном слогу.
*Saal, fahren tragen;
Idee, sehen, geben;*

Nähe, erzählen, Käse;
ihr, Kino, Fieber;
Oma, Ohr, ohne;
böse, lösen, Söhne;
Uhr, rufen, Schule;
früh, Schüler, müde;
passen, Apfel, Flasche;
kennen, lernen, hässlich;
schlimm, Finger, Ring;
sollen, wollen, Sport;
können, Köln, möchte;
Suppe, furchtbar, gesund;
tschüss, hübsch, Mülleimer;
Chemie, sie, nie;
Familie, Linie, Serie.

Примери активности

Индивидуална активност: Ученици сами пишу позивницу за рођендан, примењујући глаголске облике у презенту.

Пример:

Schreib eine Einladung zu Deinem Geburtstag. Verwende dabei die folgenden Ausdrücke:

Liebe ... / Lieber ...,

zu meinem ... Geburtstag am ... lade ich dich herzlich ein. Dieses Jahr feiern wir in / im / an / am Wir treffen uns um ... vor / an / in / bei

Hoffentlich kannst du kommen. Bitte ruf mich an.

Dein / Deine ...

Квиз: Ученици, подељени у мале групе, такмиче се у квизу са питањима типа: „Именуј предмет са слике заједно са родом именице“, користећи лексичке јединице које означавају називе јела и пића, одеће и спорта.

Креативна активност: Ученици, подељени у групе, израђују плакат/летак/брошуру или сценарио за представу/драматизацију/скеч и сл. на тему спортски догађај.

Практична активност: Ученици препознају и исправљају грешке у тексту са намерно направљеним грешкама у наставцима за деклинацију придева, иза одређеног и иза неодређеног члана.

Симулације и играње улоги: Ученици симулирају сцену у којој припремају прославу поводом празника из земаља немачког говорног подручја. Том приликом, треба правилно да користе поздраве и друге изразе, као и друштвене норме које усвајају током наставе.

Тема 2: ИСКУСТВА И ЖИВОТНА СРЕДИНА

Укупан број часова: 18

Резултати учења:

Ученик/ученица ће бити способан/способна да:

1. Разуме главне информације у говорним текстовима из свакодневног живота, као што су обавештења, информације из медија, интервјуи и сл.;
2. Разуме јасно структуриране писане текстове и да пронађе конкретне информације у текстовима на познате теме, као што су прилагођени чланци из штампаних новина и портала, брошуре, летци, рекламе, текстови на интернет форумима и друштвеним мрежама и сл.;
3. Комуницира усмено, извршавајући рутинске задатке који захтевају једноставну и директну комуникацију, како би описао временске услове, искуства са одмора или са школских екскурзија и сл.;
4. Усмено се изрази како би описао путовање, одмор, викенд, искуства у вези са учењем страних језика и сл.
5. Напише структурисане описа одмора, путовања, временских услова и сл.

Садржаји (и појмови):

а) Језичке функције:

- планирање путовања
Wir müssen die Unterkunft buchen, die Zugtickets kaufen und einen Sitzplatz

Стандарди оцењивања:

- Описује план путовања;
- Наводи свакодневне рутинске активности;
- Описује временске услове;
- Парафразирано слушању/прочитану временску

reservieren.

Danach müssen wir die Koffer packen und unsere Pässe überprüfen.

- описивање активности током дана:
Morgens stehe ich um ... Uhr auf.
Dann putze ich mir die Zähne / wasche mir das Gesicht / dusche
Danach frühstücke ich ... / plane ich meinen Tag.
Zu Mittag / Abend esse ich
Um ... Uhr gehe ich ins Bett.
- исказивање поновљене радње:
Wenn es regnet, (dann) nehme ich meinen Schirm mit.
- описивање временских услова:
Letzte Woche war es hier heiß und trocken. Die Sonne hat stark geschienen.
Herrliches Wetter!
- давање информација о временској прогнози:
Im Norden Deutschlands gibt es heute viele Wolken und es kann im Tagesverlauf immer wieder regnen. Die Temperaturen steigen nicht über 18 Grad.
- изражавање упозорања:
Warnung vor starkem Regen und kräftigen Gewittern!
- давање савета за заштиту животне средине:
Man sollte nicht baden, sondern duschen! So spart man Wasser!
- исказивање последица:
Wenn man weiter so viele Dieselaautos und Benziner fährt, (dann) gibt es bald kein Erdöl mehr. Trotzdem fährt man weiter solche Autos. Warum?
- исказивање жеље за путовањем и лична оцена циљева путовања:
Ich will unbedingt eine Stadtrundfahrt machen.
Lieber möchte ich nach Hamburg fahren, weil Hamburg eine Hafenstadt ist.
Immer nur Sehenswürdigkeiten, das ist doch langweilig!
Ich finde diese Parks nicht so toll.
In eine Wüste würde ich nie fahren!

прогнозу;

- Примењује изразе упозорења;
- Даје савете за заштиту животне средине;
- Користи одговарајуће лексичке јединице и реченице за исказивање последица;
- Примењује језичке структуре за изражавање личне процене, наклоњености и одбојности;
- Примењује одговарајуће језичке структуре приликом куповине возних карата;
- Употребљава одговарајуће комуникацијске обрасце за исказивање одобравања или забране;
- Разликује условно и допуштајуће значење;
- Преноси главне поруке у писаном тексту са немачког на матерњи језик и обрнуто, водећи рачуна о културним разликама (медијација);
- Описује искуства са школских излета.

<ul style="list-style-type: none"> • куповина возних карата: <i>Ich hätte gerne eine Fahrkarte nach ... für morgen / übermorgen Wollen Sie ein Ticket hin und zurück?</i> • постављање питања за оријентацију: <i>Entschuldigung, wie komme ich zum / zur ...? Entschuldigung, könnten Sie mir bitte helfen? Ich möchte zum / zur</i> • описивање правца: <i>Gehen Sie über die Brücke, an der nächsten Ampel links und dann immer geradeaus, dann sehen Sie</i> • исказивање одобравања и забране: – <i>Ich darf</i> – <i>Ich darf nicht / auf keinen Fall</i> – <i>Meine Mutter erlaubt mir (nicht), dass</i> – <i>Mein Vater ist dafür / dagegen, dass</i> – <i>Das ist für mich (nicht) verboten</i> • исказивање услова помоћу условне реченице: <i>Wenn ich eine Reise machen will, (dann) muss ich vorher mit meinen Eltern sprechen.</i> • навођење допусне одредбе: <i>Michael hat nicht genug Geld, trotzdem fährt er in Urlaub.</i> 	
<p>б) Лексичке јединице:</p> <ul style="list-style-type: none"> • путовање: <i>der Urlaub, die Ferienreise, die Sprachreise, die Klassenfahrt, die Busreise, die Zugfahrt, das Reisedokument, der Reisepass, der Ausweis, organisieren, planen, machen, buchen;</i> • смештај: <i>die Jugendherberge, das Hostel, das Hotel, die Pension, der Campingplatz, das Zelt, das Zweibettzimmer, das Einzelzimmer;</i> • превозна средства: <i>das Auto, der Bus, der Zug, die U-Bahn, die Straßenbahn, das Fahrrad, das Motorrad, das Taxi, der Lastkraftwagen (LKW), das Flugzeug;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Препознаје и разликује лексичке јединице и реченице у писаном и говорном тексту; • Идентификује стратегије за учење лексичких јединица; • Упоредљује лексичке елементе између немачког и матерњег језика; • Резимира догађаје из непосредног искуства; • Користи познату лексику и реченице при формирању нових исказа; • Правилно примењује новонаучене речи и тачно користи правописне и интерпункцијске знакове.

- саобраћајна инфраструктура:
das Schild, das Stoppschild, die Ampel, die Autobahn, die Straße, die Baustelle;
- сналажење у граду:
der Stadtplan, die Brücke, die Ampel, die Kreuzung, der Park, das Zentrum, die Kirche, das Rathaus, die Bushaltestelle, die Universität, das Museum, das Kino, das Theater, die Oper, das Restaurant, einsteigen, aussteigen, umsteigen;
- правци и смернице:
geradeaus, links / rechts abbiegen, bis zur / zum ... gehen / fahren, um ... herum fahren, am / an der ... vorbeifahren / vorbeigehen, umkehren;
- писање поруке:
*Hi Lara,
wie schön, dass du in meiner Stadt angekommen bist. Morgen Abend gibt es ein tolles Konzert. Gehen wir hin?
HG
Emma*
- делови дана:
der Morgen, der Vormittag, der Mittag, der Nachmittag, der Abend, die Nacht;
- свакодневне активности:
aufstehen, sich waschen, sich anziehen, frühstücken, ausgehen, fahren, schreiben, lernen, lesen, hören, spielen, trainieren, fernsehen, surfen, treffen, chatten, skypen, schlafen;
- временски услови:
das Klima, das Wetter, der Schnee, der Wind, der Regen, der Nebel, das Eis, die Temperatur, die Wolke, die Sonne, kalt, warm, heiß, bewölkt, sonnig, neblig/neblig, regnerisch, es schneit, es regnet;
- животна средина:
die Umwelt, die Luft, die Luftverschmutzung, das Wasser, das Trinkwasser, die Erde, der Boden, die Energie, der Strom, sparen, schützen;

в) Граматичке структуре:

- претеритум пунозначних глагола *sein* и *haben*:
– *Wo warst du letzten Sommer in Urlaub?*
– *Ich war in der Türkei, dort hatte ich viel Spaß.*
- перфект од слабих, јаких и неправилних (мешовитих) глагола:
reisen, lernen, holen, hören, spielen, machen, wandern, sagen, baden, planen, kochen, schmecken, zeigen, kaufen, kosten, tauschen, tanzen; fahren, sehen, schreiben, sprechen, fallen, tragen, rufen, treffen, finden, schlafen, gehen, kommen, laufen, essen, trinken, nehmen; bringen, denken, kennen, wissen;
- предлози са двојном падежном валентношћу у просторном одређењу код јаких глагола у презенту и перфекту који изражавају положај: предлог + датив:
sein, stehen, liegen, hängen, sitzen
Wo ist denn mein Reisepass? – Er liegt in der Schublade. / Ich weiß nicht. Er hat in der Schublade gelegen.
- предлози са двојном падежном валентношћу у правцу кретања код јаких глагола у презенту и перфекту који изражавају усмерено кретање и код слабих глагола у презенту и перфекту који изражавају промену положаја: предлог + акузатив:
gehen, fahren, kommen; stellen, (sich) legen, hängen, (sich) setzen
– *Wohin fährst du? – Ich fahre ins Stadtzentrum.*
– *Wohin bist du gestern mit dem Bus gefahren? – Ins Konzert.*
- глаголи са повратном заменицом у акузативу:
sich streiten, sich treffen, sich freuen, sich ärgern, sich anziehen, sich entschuldigen, sich interessieren, sich fühlen;
- творба речи – супстантивизовани инфинитиви:
sparen – das Sparen,
putzen – das Putzen,
fahren – das Fahren;
- творба речи – сложене именице:
die Umwelt + der Schutz = der Umweltschutz,

- Дефинише значење пунозначних глагола *sein* и *haben* у претеритуму;
- Идентификује употребу пунозначних глагола *sein* и *haben* у претеритуму;
- Разликује јаке, слабе и неправилне (мешовите) глаголе;
- Бира помоћни глагол (*haben* или *sein*) при формирању перфекта;
- Примењује перфект за исказивање прошлог догађаја са јачим, слабијим и неправилним (мешовитим) глаголима;
- Препознаје и користи јаке глаголе у презенту и перфекту који изражавају положај, уз предлоге са двопадежном валентношћу у просторној одредници: предлог + датив;
- Идентификује и користи јаке глаголе у презенту и перфекту који изражавају усмерено кретање и слабе глаголе у презенту и перфекту који изражавају промену положаја, уз предлоге са двопадежном валентношћу у усмереној одредници: предлог + акузатив;
- Идентификује глаголе са повратном заменицом у акузативу;
- Конструира реченице са глаголима са повратном заменицом у акузативу;
- Користи супстантивизоване инфинитиве;
- Саставља сложене именице;
- Бира и примењује одричне чланове и одричне заменице;
- Препознаје придевну деκлинацију иза присвојног члана у номинативу, акузативу и дативу;
- Користи придевну деκлинацију иза присвојног члана у номинативу, акузативу и дативу;
- Идентификује придевну деκлинацију иза одречног

*die Klasse + (n) + die Fahrt = die Klassenfahrt,
das Papier + das Recycling = das Recyclingpapier;*

- одричне речи: *nicht, nichts, nie*
- одричне чланске речи *kein* и одричне заменице *niemand, keiner*:
- деклинација придева иза присвојне чланске речи у номинативу, акузативу и дативу:
*Gefällt dir mein neuer Koffer? – Ja, sehr! Und deine rote Handtasche gefällt mir auch.
Ich finde deinen kleinen Rucksack cool.
Ich ärgere mich, weil meinem besten Freund die persönlichen Reisedokumente fehlen.*
- деклинација придева иза одречне чланске речи у номинативу, акузативу и дативу:
*Du hast keinen neuen Schülerschein, oder? Dann musst du 10 Euro Eintritt im Museum zahlen!
Ich darf keine längere Reise mit meinen besten Freunden machen! Meine strengen Eltern erlauben es nicht.*
- деклинација придева уз нулти члан у номинативу, акузативу и дативу:
*Starker Regen und kräftiger Sturm kommen am Nachmittag!
Ich mag starken Regen nicht.
Gehe bei starkem Regen nicht hinaus.*
- прилози за време:
heute, gestern, morgen, vorgestern, übermorgen;
- предлози са двојном падежном валентношћу (са дативом и са акузативом)
an, auf, hinter, in, neben, über, unter, vor, zwischen
- временски предлози са дативом: *vor* и *nach*:
*Vor der Reise habe ich meinen Koffer gepackt.
Nach der Klassenfahrt war ich sehr müde.*
- допусни прилог: *trotzdem*
Es gibt nicht genug Trinkwasser, trotzdem verbraucht man zu viel Wasser.

члана у номинативу, акузативу и дативу;

- Користи придевну деклинацију иза одречног члана у номинативу, акузативу и дативу;
- Разликује предлоге са двопадежном валентношћу (са дативом и акузативом) од једнопадежних предлога (само са дативом или само са акузативом);
- Наводи временске предлоге са дативом: *vor* и *nach*;
- Користи допуштајући везник *trotzdem*;
- Саставља зависно сложене реченице са временским подредничким везником *wenn*;
- Разликује дуге и кратке самогласнике;
- Понавља дуге и кратке самогласнике;
- Јасно изговара речи и примењује правилну реченичну интонацију.

- Зависносложене реченице са временским подређивачким везником
wenn
Ich gehe zu Lara, wenn sie von der Klassenfahrt zurückkommt.

Примери активности

Индивидуална активност: Ученици самостално пишу нову верзију краја приче или дописују изостављени део приче и реконструишу редослед текста, на основу препознавања временских и узрочно-последичних односа.

Такмичење: Ученици учествују на такмичењу за најбољи еколошки постер.

Креативна активност: Ученици, подељени у мале групе, пишу извештај о школској екскурзији.

Решавање проблема: Ученици врше анализу узрока и последица загађења животне средине.

Истраживачка активност: Ученици, у малим групама, истражују топографске податке о земљама немачког говорног подручја путем интернет претраге.

Тема 3: ОБРАЗОВАЊЕ И РАЗВОЈ МЛАДИХ

Укупан број часова: 18

Резултати учења:

Ученик/ученица ће бити способан/способна да:

1. Разуме конкретне, предвидиве информације у говорном тексту, као што су саопштења, информације из медија, интервјуи и сл.;
2. Разуме јасно структуриране писане текстове и да пронађе конкретне информације у текстовима на познате теме, као што су адаптирани чланци из штампаних новина и са портала, текстови са интернет форума и друштвених мрежа итд.;
3. Усмено комуницира, извршавајући рутинске задатке који подразумевају једноставну и директну комуникацију, како би описао/описала друштвене активности младих, савремене технологије и сл.;
4. Напише кратке, једноставне и структуриране поруке и лична писма са једноставним језичким изразима и реченицама, у којима описује своје омиљено занимање, планове за будућност и друштвене активности младих;

5. Усмено се изрази како би описао/описала техничке уређаје и друштвене мреже које користи, како би истакао/истакла предности и мане интернета и изразио/изразила своје лично мишљење о друштвеним мрежама;
6. Преноси главне поруке из кратких говорних и писаних текстова са немачког на матерњи језик и обрнуто.

Садржаји (и појмови):	Стандарди оцењивања:
<p>а) Језичке функције:</p> <ul style="list-style-type: none"> • исказивање заинтересованости и незаинтересованости: <ul style="list-style-type: none"> – <i>Ich interessiere mich (nicht) für ...</i> . – <i>Interessierst du dich für ...?</i> – <i>Was interessiert dich mehr? ... oder ...?</i> – <i>... interessiert mich nicht / sehr / mehr als ...</i> . – <i>Ich finde ... nicht / sehr interessant.</i> • постављање питања када постоји нејасноћа: <ul style="list-style-type: none"> – <i>Entschuldigung, wie bitte? / Wie bitte?</i> – <i>Was meinst du?</i> – <i>Was hast du gesagt?</i> • изражавање жеља у вези са професијом: <ul style="list-style-type: none"> – <i>Mein Traumberuf ist ...</i> . – <i>Ich will / möchte ... werden.</i> • образлагање жеља у вези са професијом <ul style="list-style-type: none"> – <i>Ich mag Autos. Deshalb möchte ich Automechaniker werden.</i> – <i>Ich suche einen Beruf mit vielen Möglichkeiten.</i> – <i>Ich möchte wie meine Tante Lehrerin werden.</i> • описивање професија: <ul style="list-style-type: none"> <i>Der Beruf ... ist ziemlich interessant / kreativ / abwechslungsreich / anstrengend.</i> • пријављивање за хонорарни (сезонски) рад или за друштвени ангажман: <ul style="list-style-type: none"> <i>Hallo, ich habe über Ihr Angebot für den Ferienjob von meinem Freund Mirko erfahren. Er hat letzten Sommer bei Ihnen gearbeitet. Im Juli habe ich frei und möchte mich um diesen Ferienjob bewerben. Schicken Sie mir bitte das</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Вербално изражава заинтересованост и незадовољство; • Саставља одговарајуће питање када постоји нејасноћа; • Примењује комуникацијске моделе да објасни наклоност према одређеном занимању; • Анализира предности и слабости хонорарног (сезонског) рада и друштвеног ангажмана; • Наводи и аргументише сопствено мишљење о опасностима претеране употребе друштвених мрежа; • Набраја догађаје хронолошким редом; • Бира одговарајуће изразе за описивање статистичких података и количина; • Саставља пријаву за конкурс по датим упутствима; • Даје упутства за коришћење дигиталне технике; • Наводи и аргументише сопствено мишљење о избору будуће професије; • Преноси главне поруке у писаном тексту са немачког на матерњи језик и обрнуто, водећи рачуна о културним разликама (медијација).

Bewerbungsformular.

Viele Grüße

Justine

- набрајање предности и недостатака хонорарног (сезонског) рада или друштвеног ангажмана:
 - *Warum ist ein Freiwilliges Soziales Jahr eine gute Idee?*
 - *Man kann die Arbeitswelt kennenlernen, praktische Erfahrungen sammeln und etwas Gutes für die anderen tun.*
 - *Aber ein FSJ ist nicht für alle Jugendlichen. Meine Freundin sollte bei der Betreuung von Kindern helfen, aber sie musste jeden Tag die Toiletten putzen. Das war furchtbar!*
- извештавање о догађајима по хронолошком редоследу:
 - Seit ... gibt es*
 - Ab ... hat / haben*
 - Im Jahr ... ist ... entstanden.*
- описивање статистике и бројности:
 - Es gibt eine Statistik: (mit dem Titel ...).*
 - Ein Viertel der ..., also 25 Prozent,*
 - Die Hälfte der ..., also 50 Prozent,*
 - Die meisten Jugendlichen*
 - Die wenigsten*
- давање упутства за коришћење дигиталне технике:
 - *Jetzt musst du die Entertaste drücken.*
 - *Wie kann ich die Datei speichern?*
 - *Ich kann dir den Link schicken.*
 - *Gib jetzt dein Passwort ein!*
- исказивање процене:
 - Das ist / war wirklich / sehr / viel zu / ganz / ziemlich / besonders / überhaupt / so / nicht toll / wunderbar / furchtbar / schrecklich.*
- изражавање мишљења:
 - *Warum willst du Polizistin werden?*
 - *Weil ich den Menschen helfen und Verbrechen verhindern möchte.*

б) Лексичке јединице:

- професије
der Arzt / die Ärztin, der Autor / die Autorin, der Bäcker / die Bäckerin, der Eventmanager / die Eventmanagerin, der Flugbegleiter / die Flugbegleiterin, der Gärtner / die Gärtnerin, der Handwerker / die Handwerkerin, der IT-Spezialist / die IT-Spezialistin, der Journalist / die Journalistin, der Koch / die Köchin, der Lehrer / die Lehrerin, der Mechaniker / die Mechanikerin, der Pflegefachmann / die Pflegefachfrau, der Polizist / die Polizistin, der Schauspieler / die Schauspielerin, der Tierarzt / die Tierärztin;
- врсте друштвеног ангажовања:
die freiwillige Arbeit, freiwillig arbeiten, das Freiwillige Ökologische Jahr, das Freiwillige Soziale Jahr;
- институције за друштвени ангажман:
die soziale Einrichtung, der Kindergarten, das Seniorenheim, die Tierschutzorganisation, das Krankenhaus, der Kulturverein;
- услови за хонорарни (сезонски) рад или за друштвени ангажман:
das Mindestalter, der Verdienst, der Stundenlohn, die Versicherung, die Arbeitszeit, die Urlaubstage, die Wohnmöglichkeit;
- радни задаци:
Zeitungen verteilen, Kinder betreuen; mit Kindern spielen, basteln, Rad fahren, leichte Reinigungsarbeiten (Staubsaugen, wischen), Einkäufe im Supermarkt und in der Apotheke machen, Gesellschaft leisten;
- предиспозиције за хонорарни (сезонски) рад или за друштвени ангажман:
kinderlieb, freundlich, zuverlässig, pünktlich, hilfsbereit, kommunikativ, kreativ;
- ученички програми за боравак у земљама немачког говорног подручја и за културну размену:
das Austauschprogramm, der Schüleraustausch, der Austauschschüler, die Gastfamilie, die Gastgeschwister, die Gasteltern;
- дигитални медији:
das Internet, die sozialen Netzwerke, die Plattform, die Homepage, das Smartphone, der Laptop, das Tablett, die Smartwatch, der Drucker, die Kopfhörer;

- Препознаје и бира лексичке јединице и изразе у писаном и усменом тексту;
- Употребљава лексичке јединице и изразе прикладне за комуникацијску ситуацију;
- Примењује стратегије учења нових лексичких јединица и израза;
- Препознаје сличности и разлике између лексичких јединица и израза у немачком и матерњем језику;
- Користи лексичке јединице приликом писања личних и службених електронских писама;
- Описује догађаје из личног искуства;
- Самостално користи увежбане лексичке јединице и изразе за продукцију нових исказа;
- Тачно преписује новонаучене речи и правилно користи правописне и интерпункцијске знакове.

<ul style="list-style-type: none"> • размена искустава: <i>der Austausch, die Erfahrung, die Meinung sagen, eigene Ideen einbringen, der Ratschlag, (sich) austauschen, berichten, erzählen, diskutieren;</i> • компјутерска терминологија: <i>die Taste, der Drucker, der Link, die Datei, das Passwort, Onlinespiele, schicken, drücken, drucken, herunterladen, drucken;</i> 	
<p>в) Граматичке структуре:</p> <ul style="list-style-type: none"> • презент пунозначног глагола <i>werden</i> <i>werden</i> + именица у номинативу: <i>Ich werde Ärztin.</i> <i>werden</i> + нефлектирани придев: <i>Er wird rot.</i> <i>werden</i> + <i>wie</i> + именица у номинативу: <i>Du wirst wie deine Liebessängerin.</i> • претеритум модалних глагола <i>Als Kind wollte ich Ärztin werden. Ich konnte aber nicht Medizin studieren, weil ich kein Geld hatte. Meine Eltern sagten, dass ich arbeiten muss, um die Familie zu unterstützen. Mein Lehrer meinte, ich sollte eine Ausbildung machen. Ich durfte nicht aufgeben, aber ich musste auch realistisch sein. Ich wollte immer noch helfen, also wurde ich Krankenpflegerin.</i> • грађење именица са наставком <i>-ung</i> <i>die Ausbildung, die Versicherung, die Verpflegung;</i> • творба речи – називи за вршиоце професије: за мушка лица; за женска лица са наставком <i>-in</i>; за мушка и женска лица са суфиксоидом <i>-mann</i>, одн. <i>-frau</i> <i>der Polizist – die Polizistin, der Koch – die Köchin, der Pilot – die Pilotin, der Bankkaufmann – die Bankkauffrau;</i> • творба речи – придеви са наставком <i>-los</i> <i>arbeitslos, respektlos, kostenlos, sinnlos, humorlos;</i> • главни бројеви за навођење године <i>1945 – neunzehnhundertfünfundvierzig</i> <i>2008 – zweitausendacht</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Препознаје облике глагола werden у презенту; • Користи облике глагола werden у презенту; • Разликује модалне глаголе у презенту и претеритуму; • Употребљава модалне глаголе у презенту и претеритуму; • Обрадује именице са наставком -ung; • Обрадује називе за вршиоце професија: за мушкарце; за жене са наставком -in; за мушкарце и жене са суфиксоидом -mann, односно -frau; • Примењује главне бројеве за навођење година; • Употребљава временске предлоге; • Споредује речи са узрочним значењем: прилог deshalb, приредни везник denn и подређени везник weil; • Разликује слабе звучне и јаке безвучне (аспириране) сугласнике; • Владују изговором слабих звучних и јаких безвучних (аспирираних) сугласника; • Владују изговором назалних сугласника /ŋ/; • Разликује изговор сугласника у зависности од звучне околине у речи; • Понавља разумљиве речи и примењује правилну интонацију у реченици.

- временски предлози *ab* и *seit* (са дативом):
Seit 1941 gibt es den ersten Rechner.
Ab dem nächsten Monat werde ich in der Goethestraße wohnen.
- предлог *mit* (са дативом):
Mit dem Smartphone kann man Fotos austauschen.
- предлог *aus* (са дативом):
Aus Holz kann man viele Möbelstücke bauen.
- предлози *für* и *ohne* (са акузативом):
Für meinen Lieblingsberuf muss ich studieren.
Ohne Schulabschluss findet man kaum eine Arbeitsstelle.
- последични прилог *deshalb*;
Ich habe Respekt vor älteren Menschen, deshalb will ich für eine Senioreneinrichtung arbeiten.
- последични приредник (приређивачки везник) *denn* и последнички подредник (подређивачки везник) *weil*:
Ich werde Flugbegleiter, denn ich will viel von der Welt sehen.
Weil ich gern draußen arbeite, werde ich Gärtnerin.
- изговор /əʀ/ као самогласно *r* [e] у наставку *-er* :
Lehrer
Maler
Schüler
- изговор сугласничког *r* као [ʁ] или [r] пред слоготворним сугласником у феминативима изведеним наставком *-in* :
Lehrerin
Malerin
Schülerin
- изговор назалног сугласника /ŋ/:
Meinung
Rechnung
Erfahrung
- изговор сугласника /f/ и /v/:
<f>: *fünf, gefallen, Ferien*;

<v>: *viel, vielleicht, verschlafen*;
 <v>: у туђим речима: *Verb, Eventmanagerin, Universität*;
 <w>: *was, Arbeitswelt, ewig*;

- изговор сугласника: /b/: [b], [p^h]; /p^h/: [p^h]; /d/: [d], [t^h]; /t^h/: [t^h]; /g/: [g], [k^h]; /k^h/: [k^h]

: *Bank, Bäcker, Birne*;
 : *Klub, abreisen, Adverb*;
 <p>: *Pilot, Polizist, Pizza*;
 <d>: *denken, Ende, baden*;
 <d>: *seid, Wald, Tod*;
 <t>: *Ticket, Techniker, kalt*;
 <g>: *gut, Gabel, Geschäft*;
 <g>: *Montag, (er) sagt, Geburtstag*;
 <k>, <ck>: *kalt, dick, Koch*.

Примери активности

Индивидуална активност: Ученици самостално пишу оглас за хонорарни (сезонски) рад.

Истраживачка активност: Ученици спроводе анкету у разреду о утицају друштвених медија на младе људе.

Дебата: Ученици, подељени у две групе, расправљају за или против сезонског рада.

Симулације и игра улога: Ученици, подељени у парове, играју улогу саветника при избору занимања и ученика.

Креативна активност: Ученици, у малим групама, развијају упитник за хонорарни (сезонски) рад.

Тема 4: **ИСТОРИЈА И ИНОВАЦИЈЕ**

Укупан број часова: 18

Резултати учења:

Ученик/ученица ће бити способан/способна да:

1. Разуме кратке, једноставне говорне текстове из свакодневног живота, као што су дијалози, интервјуи, песме, саопштења;
2. Разуме јасно структуриране писане текстове и пронађе специфичне информације које се односе на познате теме, као што су белешке, табеле, огласи, лична писма, поруке, позивнице, адаптиране приче итд.;
3. Пишу кратке, једноставно структуриране поруке са једноставним вербалним изразима и реченицама, да описују познате личности, културне знаменитости и изуме из земаља немачког говорног подручја;
4. Комуницира усмено, обављајући рутинске задатке који захтевају једноставну и директну комуникацију и да користе кратке, једноставне изјаве које се односе на области од најнепосреднијег личног значаја (на пример, информације о познатим личностима, културним знаменитостима, знаменитостима и изумима из земаља немачког говорног подручја итд.);
5. Примењује одговарајуће стратегије писања, говора, слушања и разумевања прочитаног, као и стратегије учења, како би завршио задатак који је себи поставио или са којим се сучио.

Садржаји (и појмови):

а) Језичке функције:

- изражавање жеља и предлога:
– *Ich würde gern ins Museum gehen.*
– *Hättest du Zeit?*
– *Wir könnten mit dem Bus oder mit der Straßenbahn in die Stadt fahren.*
– *Hättest du Lust dazu?*
- изражавање осећања:
Ich freue mich, wenn /dass / wie
Ich ärgere mich, wenn / dass
Ich fühle mich gut / schlecht /
Ich habe mich verliebt.
- изражавање, претпоставке, несигурности и незнања:
Ich habe keine Ahnung!
Davon weiß ich nicht / nichts.
Ich bin mir noch nicht sicher, ob
Ich glaube,
Vielleicht
Es ist möglich, dass

Стандарди оцењивања:

- Препознаје изразе жеље и предлоге;
- Описује осећања на једноставан начин;
- Идентификује језичке структуре за изражавање претпоставке, неизвесности и незнања;
- Примењује језичке структуре за изражавање жаљења и утехе;
- Описује места, односе и циљеве путовања;
- Набраја знаменитости;
- Укратко описује познате знаменитости својим речима;
- Саставља питања о карактеристикама предмета и особе;
- Објашњава дајући одговор на постављено питање;
- Саставља питања о животу познатих личности;
- Изборно користи одговарајућа питања када нешто не разуме;
- Примењује комуникацијске обрасце да замоли саговорника да говори спорије;
- Преноси главне поруке у писаном тексту са немачког на матерњи језик и обратно, водећи рачуна о културним разликама (медијација).

<ul style="list-style-type: none"> • изражавање жаљења и утехе: <i>Das tut mir so leid. / So ein Pech! / Sei doch nicht traurig! / Das macht doch nichts.</i> • описивање места: <i>Berlin ist die Hauptstadt Deutschlands und liegt in Ostdeutschland. Durch Berlin fließen zwei Flüsse. Dort gibt es viele Sehenswürdigkeiten.</i> • описивање знаменитости: <i>Berlin ist für seine 170 Museen bekannt. Auf der Museeninsel gibt es das Ägyptische Museum, wo man die wunderschöne Nofretete sehen kann.</i> • постављање питања о карактеристикама предмета или особе и одговарање на питања: – <i>Was für eine Erfindung ist das?</i> – <i>Das ist eine medizinische Erfindung.</i> • постављање питања о животу познатих личности и одговарање на питања: – <i>Wann ist / wurde ... geboren? – ... ist / wurde ... geboren.</i> – <i>Wie heißt der / die berühmte Erfinder/-in / Schriftsteller/-in / Sportler/-in ...? – Er / Sie heißt</i> – <i>Wofür ist er / sie bekannt? – Er / Sie hat</i> • постављање питања при неспоразуму и разјашњавање: – <i>Wie bitte? Tut mir leid, ich verstehe dich nicht.</i> • молба за спорије говорење: – <i>Entschuldigung, du sprichst so schnell. Kannst du bitte langsam und deutlich sprechen?</i> • постављање питања како гласи непозната реч: <i>Wie sagt man das auf Deutsch?</i> 	
<p>б) Лексичке јединице:</p> <ul style="list-style-type: none"> • називи и скраћенице немачког говпрног подручја; <i>D = Deutschland;</i> <i>A = Österreich;</i> <i>CH = (Confoederatio Helvetica) die Schweiz</i> <i>L = Liechtenstein;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Парафразира кратке усмене изјаве и писане текстове који садрже често коришћену лексику и интернационализме; • Бира и примењује лексичке јединице и зборне саставе у кратким писаним текстовима; • Класификује информације из кратког писаног текста

<ul style="list-style-type: none"> • географски називи: <i>die Stadt, die Hauptstadt, das Land, das Dorf, der Fluss, der See, das Meer, die Insel, der Berg, das Gebirge;</i> • туристички циљеви путовања у Немачкој: <i>die Nordsee, die Insel Rügen, der Schwarzwald, die Alpen, der Bodensee, der Rhein, die Donau, die Elbe, Berlin, Hamburg;</i> • стране света: <i>der Norden, der Süden, der Westen, der Osten;</i> • знаменитости: <i>das Museum, der Dom, die Kirche, das Kloster, die Moschee, das Denkmal, der Turm, das Tor, die Kunstgalerie, das Stadion, das Monument, die Ausstellung, besuchen, besichtigen, anschauen;</i> • проналасци: <i>der Buchdruck, die Batterie, der Akku, der Hubschrauber, die Thermosflasche, der Teebeutel, die Mozartkugel, die Gummibären, die Jeans, das Röntgenbild, Swatch Qualitätsuhren aus der Schweiz, die Postkarte;</i> • проналазачи: <i>Johannes Gutenberg, Levi Strauß, Robert Koch, Gottlieb Daimler und Carl Benz, Wilhelm Conrad Röntgen, Albert Einstein, Hans Riegel;</i> • карактеристике предмета и лица: <i>bekannt, berühmt, teuer, billig, leicht, schwer, praktisch, sparsam, klug, intelligent, innovativ, klein, groß, aus Metall, aus Plastik, aus Holz, aus Glas, aus Kunststoff;</i> • осећања: <i>glücklich, sauer, verliebt, traurig, wütend, ängstlich, fröhlich, begeistert, enttäuscht;</i> 	<p>са садржајима непосредног личног значаја;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Идентификује значење непознатих речи у датом контексту; • Упореджује и разликује лексичке јединице у немачком и матерњем језику; • Саставља делове текста у кохерентну целину; • Примењује новонаучене речи у новом контексту.
<p>в) Граматичке структуре:</p> <ul style="list-style-type: none"> • конјунктив претеритум од модалниот глагол <i>können</i> и од полнозначните глаголи <i>sein</i> и <i>haben</i>; <i>würde</i> + инфинитив: <i>Wir könnten doch heute ins Museum gehen. Hättest du Zeit? David und Emma würden vielleicht auch mitkommen.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Разликује употребу модалног глагола <i>können</i> у индикативу презенту и у конјунктиву претеритуму; • Идентификује форму пунозначних глагола <i>sein</i> и <i>haben</i> у конјунктиву претеритуму у реченичној структури, као и глаголски састав <i>würde</i> + инфинитив;

• степенување на придавките и на прилогот <i>gern</i> (позитив, компаратив и суперлатив; кај придавките: суперлатив со <i>am</i>):
<i>klein – kleiner – am kleinsten,</i>
<i>lang – länger – am längsten,</i>
<i>kurz – kürzer – am kürzesten,</i>
<i>groß – größer – am größten,</i>
<i>teuer – teurer – am teuersten,</i>
<i>viel – mehr – am meisten,</i>
<i>gut – besser – am besten,</i>
<i>lieb – lieber – am liebsten,</i>
<i>nah – näher – am nächsten,</i>
<i>hoch – höher – am höchsten;</i>
<i>gern – lieber – am liebsten.</i> • споредување со <i>als</i> и <i>wie / genauso ... wie / so ... wie</i>:
<i>Meine Heimatstadt ist genauso groß wie deine, aber Janas Heimatstadt ist größer als unsere Städte.</i> • прашалниот членски состав <i>was für ein</i> во номинатив:
машки род еднина: <i>was für ein</i>
среден род еднина: <i>was für ein</i>
женски род еднина: <i>was für eine</i>
множина: <i>was für</i> • прашалниот членски состав <i>was für ein</i> во акузатив:
машки род еднина: <i>was für einen</i>
среден род еднина: <i>was für ein</i>
женски род еднина: <i>was für eine</i>
множина: <i>was für</i> • прашалниот членски збор <i>welcher</i> во номинатив:
машки род еднина: <i>welcher</i>
среден род еднина: <i>welches</i>
женски род еднина: <i>welche</i>
множина: <i>welche</i> • прашалниот членски збор <i>welcher</i> во акузатив:
машки род еднина: <i>welchen</i>	• Примењује конјунктив претеритум модалног глагола <i>können</i> и глагола <i>sein</i> и <i>haben</i>; • Користи глаголски састав <i>würde</i> + инфинитив; • Употребљава (степеноване) придеве у предикативној употреби; • Разликује непроменљиве речи за поређење (<i>als, wie</i>); • Препознаје форме упитног чланског састава <i>was für ein</i> у номинативу и акузативу; • Користи упитни члан <i>welcher</i>; • Пореди упитни члански састав <i>was für ein</i> и упитни члан <i>welcher</i>; • Користи показни члан <i>dieser</i>; • Примењује предлоге за место <i>bei</i> и <i>gegenüber</i> са дативом, као и предлог <i>bis</i> са акузативом и предложни састав <i>bis zu</i> са дативом за изражавање крајње тачке; • Користи предлоге за смер кретања <i>durch</i> и <i>um</i> са акузативом; • Идентификује индиректна питања са или без упитне речи; • Пореди директна питања са или без упитне речи; • Јасно изговара речи и користи правилну реченичну интонацију.

среден род еднина: *welches*
женски род еднина: *welche*
множина: *welche*

- показниот членски збор *dieser* во номинатив:
машки род еднина: *dieser*
среден род еднина: *dieses*
женски род еднина: *diese*
множина: *diese*
- показниот членски збор *dieser* во акузатив:
машки род еднина: *diesen*
среден род еднина: *dieses*
женски род еднина: *diese*
множина: *diese*
- предлозите за место *bei* и *gegenüber* + датив; предлогот *bis* + акузатив и предлошкиот состав *bis zu* + датив за достигнување крајна точка:
Du gehst vom Bahnhof geradeaus bis zur Bäckerei. Gegenüber der Bäckerei ist das Haus Nummer 55 und da wohne ich.
- предлозите за насоката на движењето: *durch* и *um* со акузатив:
Peter geht durch die Bahnstraße.
Wir fahren mit dem Rad um den See.
- индиректни прашални реченици со и без прашален збор:
Weißt du, wer die Batterie erfunden hat?
Kannst du mir sagen, ob Alessandro Volta die Batterie erfunden hat?
- интонација на прашална реченица (*W-Frage*):
Wer hat den Kaffeefilter erfunden? (↘)
- интонација на идиректно прашање (*↗*):
Weißt du, wer den Kaffeefilter erfunden hat?
- изговор на согласката: /ts/:
<ts>: *rechts, nichts, nachts* (на морфемската граница);
<tz>: *Katze, Mütze, Satz, jetzt*;

Примери активности

Индивидуална активност: Ученици самостално састављају питања за интервју са познатом личношћу из земаља немачког говорног подручја.

Истраживачка активност: Ученици, подељени у групе, истражују налазе из земаља немачког говорног подручја.

Квиз: Ученици, подељени у мање групе, повезују проналазаче са изумима.

Креативна активност: Ученици, подељени у парове, пишу текст о одређеној знаменитости.

Пројекат: Ученици, подељени у групе, креирају мапу туристичких атракција у Немачкој, Аустрији и Швајцарској.

Тема 5: КУЛТУРА И ИНТЕРКУЛТУРНА КОМУНИКАЦИЈА

Укупно часова: Реализује се у оквиру часова намењених другим темама, током целе школске године.

Резултати учења:

Ученик/ученица ће бити способан/способна да:

1. Покаже да препознаје и разуме културне информације кроз коришћење стеченог речника и научених граматичких структура;
2. Примени новостечено лингвистичко и културолошко знање за анализу и тумачење текстова, медија и активности релевантних за дату културу;
3. Користи стечени вокабулар и научене граматичке структуре за описивање и упоређивање обичаја, традиција и културних пракси између сопствене и туђе културе.

Ученик/ученица ће:

1. Развијати емпатију и поштовање према људима различитог културног порекла;
2. Имати позитиван став према културним разликама и културној разноликости;
3. Разумети и прихватити вредност мултикултуралног дијалога као начина обогаћивања сопствених погледа и искустава;
4. Критички размишљати о сопственим ставовима и предрасудама према другим културама;
5. Поштовати универзалне вредности, као што су толеранција, сарадња и међусобно разумевање.

Садржаји (и појмови):

Стандарди оцењивања:

Садржаји наставног програма усмерени су

- Идентификује значајне празнике, обичаје и традиције стране културе;

<p>на упознавање ученика са културним, цивилизацијским и друштвеним аспектима земаља у којима се говори немачки језик. При томе треба да омогуће развој културне свести, разумевање културних разлика и поређење са сопственом културом.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Објашњава основне појмове и вредности које одражавају културне праксе земаља у којима се говори немачки језик; • Наводи примере историјских или друштвених фактора који су утицали на развој културних обичаја; • Описује сличности и разлике између обичаја, традиција и празника стране и сопствене културе, користећи релевантне примере; • Препознаје и тумачи културне симболе, објашњавајући њихово значење; • Примењује стечене језичке вештине и знања о култури у ситуацијама које захтевају интеркултуралну комуникацију.
<p>Примери активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Индивидуална активност: Ученици самостално пишу кратак састав у коме описују значајан празник из циљане културе, користећи усвојени вокабулар. • Квиз: Ученици, подељени у мале групе, такмиче се у квизу са изјавама типа „Тачно/Нетачно“, „Одабери тачан одговор“ или „Попуни празна места“, у вези са културним традицијама и обичајима из туђе културе. • Дебата: Ученици, подељени у две групе, воде дебату на тему: „Традиционални обичаји – треба ли их очувати или прилагодити савременом времену?“ • Дискусија: Наставник покреће дискусију питањем: „Како се празници у вашој култури разликују од оних у земљама у којима се говори немачки језик?“ Ученици размењују своја мишљења. • Игра улога: Ученици симулирају сцену у којој припремају прославу одређеног празника из дате културе. Том приликом треба правилно да користе поздраве и друге изразе, као и друштвене норме које су научили. 	

ИНКЛУЗИВНОСТ, РОДНА РАВНОПРАВНОСТ/СЕНЗИТИВНОСТ И ИНТЕРКУЛТУРНОСТ

Наставници у гимназијском образовању подстичу инклузивност обезбеђивањем активног укључивања свих ученика у наставне активности. Одговарајуће прилагођавају методе рада како би задовољили различите когнитивне и емоционалне потребе ученика, користећи приступе

као што су индивидуализација, диференцијација, тимски рад и међусобна подршка ученика. При раду са ученицима са инвалидитетом, наставници примењују индивидуалне образовне планове који укључују прилагођене исходе учења и стандарде оцењивања, и обезбеђују додатну подршку од образовних асистената, медијатора, тutori-волонтера и стручњака из ресурсних центара.

Редовно праћење напретка ученика, посебно оних из рањивих група, од суштинског је значаја. Наставници на време идентификују потенцијалне потешкоће и обезбеђују смернице за њихово превазилажење, стварајући подржавајућу средину за постизање учењских резултата. Овај приступ не само што подстиче академска остварења, већ и гради самопоуздање ученика и њихов осећај припадности.

При промоцији родне равноправности, наставници воде рачуна да се не подстичу стереотипне родне улоге приликом организовања активности. При формирању радних група или додели задатака, наставници обезбеђују равнотежу између дечака и девојчица, док у коришћењу примера, текстова и илустрација подржавају родну осетљивост и подстичу ученике да превазилазе родне стереотипе. Наставни процес је осмишљен тако да родна равноправност и етничка/културна осетљивост буду природни део свих активности, посебно кроз употребу, где год је могуће, материјала и садржаја који промовишу интеркултуралност и међуетничку интеграцију.

Наставници упознају ученике са различитим културним перспективама кроз активности које промовишу поштовање различитости у свим могућим ситуацијама. Ово омогућава ученицима развијање свести о интеркултуралном разумевању и сарадњи, што је основа за стварање и развој кохезивног, хармоничног друштва.

ОЦЕЊИВАЊЕ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА

Из предмета немачки језик за I годину гимназијског образовања, ученици усвајају пет језичких вештина: разумевање при слушању, разумевање при читању, говорење (говорна интеракција и говорна продукција), писање (писмена интеракција и писмена продукција) и језичка посредованост (медијација). У том циљу наставник/наставница прати и оцењује:

- усмене одговоре на питања постављена од стране наставника/наставнице или од стране саученика и учешће у дијалозима са применом усвојене лексице.

- усмено изражавање на довољно правилан начин да буде разумљиво;
- разумевање слушаних и/или писаних исказа, дијалога и кратких текстова.
- преношење усмених и писаних исказа са немачког на матерњи језик и обратно (медијација).
- правилно писање речи, реченица и дијалога, као и писање порука, личних писама, позива, електронских писама, усмерених састава, парафразирање кратких текстова и изражавање сопственог мишљења на одређену тему;
- индивидуалне и групне радове на пројектним задацима (плакати, илустрације, презентације);
- домаће задатке.

Оцењивање постигнућа ученика врши се на основу датих стандарда за оцењивање, уз позитивно наглашавање постигнутог напретка у владању језиком, а не негативно истицање недостатака.

Вредновање напретка ученика бројчаном, сумативном оценом за постигнуте стандарде врши се по завршетку учења сваке теме, на крају полугодишта и на крају школске године. Сумативна оцена изводи се као комбинација оцене за напредак констатован кроз различите технике формативног оцењивања и писмених провера компетенција ученика (радни листови, тестови, писмени радови) на тесту знања.

Од укупног броја оцена, две ће бити засноване на писменим радовима, док ће остале оцене бити засноване на усменим одговорима, учешћу у комуникативним активностима, домаћим задацима, индивидуалним и групним пројектним радовима и тестовима.

Оцењивање је саставни, а не издвојени део наставног часа. Провера знања и оцењивање ученика не треба да се разликују од редовних активности током часа, односно ученици не треба да буду издвојени појединачно приликом усмене провере знања.

Почетак имплементације наставног програма	Школска 2025/2026. година
Институција / носилац програма	Биро за развој образовања
<p>Сагласно члану 22. став 1. Закона о средњем образовању („Службени гласник Републике Македоније“ бр. 44/95, 24/96, 34/96, 35/97, 82/99, 29/02, 40/03, 42/03, 67/04, 55/05, 113/05, 35/06, 30/07, 49/07, 81/08, 92/08, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 42/11, 51/11, 6/12, 100/12, 24/13, 41/14, 116/14, 135/14, 10/15, 98/15, 145/15, 30/16, 127/16 и 67/17, 64/2018) и „Службени гласник Републике Северне Македоније“ бр. 229/2020, министарка за образовање и науку доноси наставни програм из предмета <i>Немачки језик</i> за I (прву) годину гимназијског образовања.</p>	<p>бр. _____ _____ година</p> <p style="text-align: right;">Министарка за образовање и науку, проф. др Весна Јаневска</p> <p style="text-align: right;">_____</p>